

ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА на Општата седница одржана на ден 25.05.2022 година, согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на Република Македонија“ број 58/2006...96/2019), го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата Су-03.бр.927/21 од 20.12.2021 година поднесена од Претседателот на судскиот Оддел за работни спорови на Основниот граѓански суд Скопје, доставена преку Претседателот на Основниот граѓански суд Скопје, за утврдување на начелно правно мислење, НЕ СЕ ПРИФАКА.

Образложение

До Врховниот суд на Република Северна Македонија од страна на Претседателот на судскиот Оддел за работни спорови на Основниот граѓански суд Скопје доставено е известување - барање за разгледување на следното правно прашање од страна на Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Имено, во барањето е наведено дека по одржана седница на судскиот Оддел за работни спорови на првостепениот суд се појавила потреба во врска со примената на член 98 став 3 во врска со член 101 став 1 од Законот за парнична постапка, по однос на уредноста на тужбата во спор во кој тужена е РСМ – М., за поништување на одлуки од причина што при претходно испитување на тужбата било утврдено дека во тужбата не бил наведен законскиот застапник на тужениот, кој морало да биде наведен согласно член 98 став 3 од наведениот Закон, дека не бил наведен единствениот матичен број на субјектот на уписот, особено што станува збор за јавен податок кој задолжително се запишува во трговскиот регистар. Поради наведеното, дека поднесената тужба по предметот на тој суд РО-2341/20 не биле содржани сите податоци согласно наведената законска одредба и дека тужбата била отфрлена, но второстепениот суд со решение РОЖ-1143/20 од 20.10.2021 година, го укинал решението на првостепениот суд и предметот го вратил на повторно одлучување со укажување на предвиденото во Законот за организација и работа на органите на Државната управа и дефинираниот карактер на правниот субјект, поточно дека не може да се прифати дека одредбата од член 98 од Законот за парнична постапка се однесува и на овој субјект кога се јавува како тужена страна, затоа што не станува збор за правно лице основано според Законот за трговски друштва или со друг закон врз основа на кој врши регистрирана дејност, чиј правен субјективитет заради постоење услови за натамошно постапување е потребно да се проверува преку доставување податоци од Централниот регистар.ЕМБС дека е единствен и непроменлив, неповторлив идентификационен број на секој субјект и е поврзан со ЕДБ, кој е идентификатор на податоците за даночниот обврзник, а се однесува на правните и физичките лица кои вршат регистрирана дејност или занимање,

додека податоци во рамките на својата надлежност доставуваат државните органи согласно својата надлежност, со што го овозможуваат непреченото користење на нивните податоци во Централниот регистар. Воедно дека за Министерството на РСМ, ноторен факт е дека станува збор за орган кој што е регулиран со Законот за организација и работа на органите на државната управа, па оттаму дека првостепениот суд погрешно ја применил одредбата од член 98 став 3 од ЗПП кога тужбата ја сметал за неуредна.

Според подносителот на барањето од наведената законска одредба не произлегувал исклучок во однос на податоците кои треба да ги содржи тужбата кога тужени се органите на државната управа, конкретно министерствата, поради што подносителот на барањето оценил дека е потребно со ова известување – барање да се запознае и да се разгледа ова прашање од страна на Општата седница на Врховниот суд на РСМ. Во прилог се доставени: тужба на тужител К.И.Ц. од С., против тужениот РСМ – М. С., со наведен законски застапник Државно правобранителство на РСМ, решение на Основниот граѓански суд РО-2341/20 од 30.07.2020 година и решение на Апелациониот суд Скопје РОЖ-1143/20 од 20.10.2021 година.

Поаѓајќи од погоре наведеното во барањето и приложените одлуки се констатира дека не постои различна судска пракса во примената на член 98 и член 101 од Законот за парнична постапка, во спорови во кои како тужен е Република Северна Македонија – МВР или друго министерство при Владата на РСМ. Законот за организација и работа на Законот за државната управа („Службен весник на РМ“ број 44/02, број 82/08, број 167/2010, број 51/2011, број 96/2019 и број 110/2019) не упатува на регистрирање на органот на државната управа, односно не упатува на одредбите од Законот за трговски друштва или друг закон врз основа на кој се врши евиденција на податоците од Централниот регистар на РСМ. Воедно, дека во ваков случај кога се работи за тужена страна – надлежно министерство при Владата на РСМ, правниот субјективитет на наведениот државен орган е уреден и со Уставот на РСМ, покрај со Законот за организација и работа на органите на државната управа.

Од извршените пребарувања на судската пракса на овој суд не е констатирана различна судска пракса, имајќи предвид дека подносителот на известувањето – барањето не доставил различна судска пракса во врска со разрешување на посоченото правно прашање, Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија одлучи како во изреката на донесениот Заклучок.

Врховен суд на
Република Северна Македонија
Општа седница

ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА на Општата седница одржана на ден 25.05.2022 година, согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на Република Македонија“ број 58/2006...96/2019), го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата Су-03.бр.192/22 од 14.03.2022 година, поднесена од адвокат Кристина Стојановска од С., за утврдување на начелно правно мислење НЕ СЕ УСВОЈУВА.

Образложение

До Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија иницијативата за донесување начелно правно мислење поднесе Кристина Стојановска, адвокат од Скопје, а по правното прашање:

“Дали ЈП К.Х. С. основано од Град С., како давател на комунална услуга, без постоење на договор склучен со корисникот на комунална услуга – правно лице со кој се регулираат меѓусебни права и обврски за вршење на комунална услуга собирање и транспортирање на комунален отпад и други видови на неопасен отпад во смисла на член 4 точка 5, член 18 став 1 од Законот за комунални дејности и член 43 став 8 и член 121 став 4 од Законот за управување со отпад, и без да ја изврши услугата е по сила на закон единствен овластен правен субјект кој може да издава месечни сметки – фактури на корисник со кој нема склучен договор и да бара наплата на услуга која не ја извршил.”

Подносителот на иницијативата наведува дека причината за поднесување на истата е неусогласеност на судската практика во рамките на советите на Врховниот суд на Република Северна Македонија, кога се одлучува за истото правно прашање и слична фактичка состојба. Имено, од страна на овој суд биле донесени различни пресуди за ист правен основ кои се однесуваат на ист правен субјект – тужител ЈП К.Х. С. – давател на комунални услуги, за долг по поднесен приговор од должник – правни лица – корисници на услугата собирање и транспортирање на комунален отпад против решението за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа.

Во прилог на основаноста на својата иницијатива подносителот се повикува на три одлуки на Врховниот суд на Република Северна Македонија: Рев 1 бр.207/2018 од 05.03.2019 година, Рев1 бр.41/20 од 01.12.2020 година и Рев1 бр.119/21 од 09.12.2021 година. Според подносителот, во првите две Рев одлуки погоре цитирани бил изразен идентичен став: дека склучувањето на договор за собирање, транспортирање и депонирање на комунален отпад меѓу тужителот ЈП К.Х. С. како давател на услугата и тужениот – корисник на услугата (правен субјект) е законска обврска и не значи дека по

автоматизам, без склучување на договор, тужителот имал право на надомест на услуга која не ја извршил. Во третата одлука Рев1 бр.119/21 од 09.12.2021 година според подносителот, овој став бил изменет со што се создава невоедначена судска практика по ова правно прашање. Имено, во оваа трета одлука советот на Врховниот суд на Република Северна Македонија изразил став дека тужителот е ЈП К.Х. С., кој својата дејност ја врши врз основа на Одлука на начин и постапка за одржување на јавна чистота, собирање и транспортирање на комунален и цврст отпад на подрачјето на Град С., како и Програма за собирање и транспортирање на комунален и цврст отпад на подрачјето на Град С., поради што комуналната услуга која ја врши тужителот е обврзувачка и задолжителна, и не претставува облигационен однос, и истата може да ја врши само лице кое покрај дозвола од Министерството треба да има и овластување од Град С.

По внимателно разгледување на погоре наведената иницијатива и доставениот материјал кон истата, Општата седница најде дека не постои различна судска практика меѓу советите во Врховниот суд на Република Северна Македонија по ова правно прашање. Тоа од следните причини:

Во првите две ревизиски одлуки Рев1 бр.207/2018 од 05.03.2019 година и Рев1 бр.41/20 од 01.12.2020 година, кои според иницијаторот се во ред, тужител е ЈП К.Х. С., а тужен АД.....С.Д. П., за долг по фактури. И во двете одлуки ревизијата на тужителот е одбиена како неоснована, бидејќи од утврденото во фактичката состојба од страна на пониските судови произлегува дека меѓу тужителот и тужениот во време на издавање на предметните фактури, немало склучено договор за регулирање на начинот на вршење на услугите за собирање и транспорт на отпадот, а за која услуга тужениот бил задолжен со тие фактури. Освен тоа, тужителот не приложил докази дека имал поставено садови за собирање на комунален отпад, ниту се докажало дека тужителот го собирал и транспортирал комуналниот отпад од деловните простории во сопственост на тужениот во деловниот комплекс на фабриката Г. во С. Ова дотолку повеќе што, од доказите произлегло дека тужениот на свој трошок сам го собирал отпадот и истиот го транспортирал до градската депонија Д. По однос на предметните фактури, тужениот приговарал со писмени докази и истите ги враќал кај тужителот. Овие околности произлегле и од увидот на лице место од страна на судот од кои се утврдило дека тужителот немал поставено контејнери за собирање на отпадот кај тужениот, а дека контејнери за собирање на отпад имал поставено самиот тужен, додека од доказот – Евидентен лист за влез и излез на возила во кругот на комплексот Г. се утврдило дека тужителот влегувал во деловниот комплекс и го собирал и транспортирал отпадот само од деловниот објект во кој имал поставено негови контејнери, поточно од деловниот објект во кој ја обавувала својата дејност фирмата Г.

Во овие две одлуки, исто така е наведено дека, склучувањето на договорот е законска обврска, но тоа не значи по автоматизам дека доколку не се склучи таков договор, мора да се плаќа надоместокот ако услугата не е извршена. Освен тоа, тужителот како ЈП кое има законска обврска да го собира и транспортира комуналниот отпад, пред да ги достави сметките треба да ја изврши услугата која согласно законот е должен да ја изврши.

Значи и во двете овие одлуки акцентот е ставен на тоа дали е извршена услугата или не, а не и дали е склучен или не договор за собирање и транспортирање на комунален отпад.

Во третата одлука Рев1 бр.119/21 од 09.12.2021 година, која според иницијаторот доведува до различна судска практика меѓу советите во Врховниот суд на Република Северна Македонија тужител е ЈП К.Х. С., а тужен Друштво...А. С. ДОО експорт – импорт С., за долг вредност 885.021,00 денари. Со оваа одлука, ревизијата на тужениот е одбиена како неоснована од причина што од страна на понискиот суд е утврдено дека тужителот е овластено јавно претпријатие кое својата дејност ја врши врз основа на Одлуката за начинот и постапката за одржување на јавна чистота, собирање и транспортирање на комуналниот цврст и технолошки отпад на подрачјето на Град С., како и Програмата за собирање, транспортирање и депонирање на комуналниот цврст и технолошки отпад, која програма секоја година ја носи Град С., поради што оваа услуга која ја врши тужителот е обврзувачка и може да ја врши само правно лице кое има и дозвола од Министерството и овластување од Градот С. Во конкретниот случај, тужениот имал склучено договор за вршење на услугата со Е. К. ДООЕЛ Б., кое правно лице имало дозвола за извршување на активноста само од Министерството, но немало дозвола и од страна на Советот на Град С. за собирање и транспортирање на комуналниот и другите видови на неопасен отпад на територијата на Град С. Освен тоа, понискиот суд утврдил и тоа дека тужителот не го подигнал отпадот што го создавал тужениот, бидејќи тужениот не му го дозволувал тоа, затоа што имал склучено договор за оваа услуга со Е.К. ДООЕЛ Б. Тужениот не докажал дека не го спречувал тужителот да ја извршува својата законска обврска во спорниот период.

Од тука произлегува дека во оваа трета одлука акцентот е повторно ставен на истата околност дали е извршена услугата или не, и ако не била извршена од кои причини, а не дали е склучен или не договор за собирање и транспортирање на отпад.

Со оглед на сето погоре наведено, дека меѓу советите во Врховниот суд на Република Северна Македонија нема различна судска практика по ова правно прашање, Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија одлучи како во изреката на донесениот Заклучок.

Врховен суд на
Република Северна Македонија
Општа седница